

XXIè Premi literari “Vila del Pla”

Obres guardonades

Juny de 2018
Ajuntament del Pla de Santa Maria

XXIè Premi literari “Vila del Pla”

Narració

Categoria A

Nens i nenes de 3r i 4t de Primària

Una Festa Major inesperada

Clara Cervelló Cunillera

(Figuerola)

UNA FESTA MAJOR INESPERADA

Hi havia una vegada a Valls, capital de l'Alt Camp, un col·legi que recollia tots els nens i nenes de la comarca.

En aquella escola feien un concurs que consistia en fer una redacció, de manera individual o en grup, sobre el seu poble o ciutat. El premi seria per a tots, ja que seria era anar tota l'escola a passar un cap de setmana al poble o ciutat de la redacció guanyadora.

Quan va arribar el dia del concurs, tots els nens i nenes ja tenien les seves redaccions fetes i estaven ben nerviosos per saber qui havia guanyat. Aleshores, les mestres van anunciar el poble de la redacció guanyadora, el poble on anirien a passar un cap de setmana.

- I el guanyador és... Figuerola del Camp!

Era una redacció feta per un grup d'alumnes que es feien anomenar "Les estrelles de la nit".

L'excursió es realitzaria el dia després del concurs. Ningú coneixia aquell poble i les mestres els van dir que serien uns dies molt emocionants i els nens i nenes, que havien fet la redacció i que eren de Figuerola del Camp, van dir que s'ho passarien molt bé i que farien amistats.

Les mestres els van dir algunes de les coses que no poden faltar per anar a Figuerola del Camp. I són: un bolígraf i un paper per apuntar adreces dels amics que es fan, el banyador (que Figuerola és petit però hi ha piscina!) i, el que no pot faltar, són els 50 cèntims per jugar al futbolí de la piscina.

El dia següent van arribar a Figuerola del Camp i tots els alumnes van anar a buscar els guies. Aquests guies no eren nens ni gent més gran, sinó joves, els joves de Figuerola. Ells els portaren per tot Figuerola: primer van anar al Pont del Diable, després a la Torre de la Mixarda i, a la tarda, a la Cova del Gat. Aquell dissabte era un dia molt important per Figuerola, era el dia de la Coronació de la Mare de Déu de l'Esperança, que consistia en coronar la Verge Esperança amb una corona de plata, cosa que només passaria aquell any.

Aquella nit, els joves de Figuerola tenien preparada una sorpresa de comiat per als nens i nenes que havien vingut. Com que entre els alumnes hi havia el grup de nens i nenes de la redacció guanyadora, que es deien "Les estrelles de la nit", la sorpresa va ser pujar a la Coloma i observar les estrelles i, allà dalt de la muntanya, tots els alumnes van sentir que Figuerola del Camp era especial.

Passats els dos dies, els nens i nenes que no eren de Figuerola del Camp, quan van ser dalt de l'autobús, van dir:

- Tornarem!

I conte acabat, llum apagat!

LES ESTRELLES DE LA NIT

UNIC

XXIè Premi literari “Vila del Pla”

Narració

Categoria B

Nens i nenes de 5è i 6è de Primària

El diari de la Margarida

Pol Sans Grawoska

(Figuerola)

EL DIARI DE LA MARGARIDA

Hi havia una vegada una nena que es deia Marina, cada estiu anava a estiuejar a un poblet als peus de la muntanya anomenat Figuerola del Camp, on vivien els seu avis, en Josep i la Pilar.

Al principi anava a la piscina a jugar amb els seus amics, anava a passejar pel poble, però ràpidament es va cansar i s'avorria molt. Un dia l'àvia, cansada de sentir tota l'estona que volia tornar cap a Barcelona, li va dir que pugés a les golfes. La Marina hi va anar, però quan va veure que estava tan brut i desordenat va posar-se a netejar i a deixar-ho tot net com una patena.

La Marina va estar molts i molts dies endreçant-ho tot i quan els seus amics la trucaven per anar a jugar, ella preferia quedar-se a casa. La seva àvia estava molt contenta perquè veia que la seva néta havia trobat un entreteniment remenant el passat.

Al cap d'uns dies la Marina va acabar i estava molt cansada, però satisfeta de la feina que havia fet.

A partir d'aquell moment va començar a xafardejar què hi havia en totes aquelles caixes, bosses, maletes... va trobar de tot: llençols, joguines, roba, fotografies, postals, etc. Un dia en una caixa amagada darrere les cortines, va trobar un diari ple de pols que havia escrit la seva rebesàvia, la Margarida, explicant com van viure els seus avantpassats l'època de la pesta a Catalunya.

La Marina va començar a llegir i va anar a explicar a la seva àvia el que havia trobat. La Pilar es va impressionar i es va posar a llegir amb la seva néta: -dia 23 de febrer de 1349- va dir la Pilar -hem sentit que ha arribat una malaltia infecciosa a Catalunya, tot el poble s'ha reunit a la plaça del poble per mirar de trobar una solució, de moment no sabem res més.- va seguir l'àvia. La Marina es va quedar sorpresa i preocupada.

Cada nit, després de sortir a jugar, la Marina estava intrigada per escoltar un tros més de la història. La Pilar li va explicar que aquells textos eren de la seva àvia, una dona que havia investigat molt per saber com la seva família va viure la pesta i va escriure aquell diari. Llavors, li va llegir un tros més del recull - Dia 28 de febrer de 1349, a la reunió de l'altre dia, després de molt parlar es va decidir que cada vegada que els pagesos tornessin del camp, recollirien herbes remeieres per a fumigar les cases i els carers del poble, per treure les impureses.-

Al dia següent la Marina li va preguntar a la Pilar quines eren les herbes remeieres que feien servir i l'àvia li va dir que anirien a collir-les. Quan van tornar, portaven: romaní, farigola, fonoll, eucaliptus, sajulida, etc. Quan es va fer de nit van llegir un altre tros: -Dia 3 de març de 1349, el pregoner ha passat pels carrers i ens ha dit que la pesta ja ha arribat a Tarragona, urgentment, hem fet una reunió, hem decidit anar a resar cada nit a la Mare De Déu de l'Esperança, que ens ha salvar molts cops de malalties similars a aquesta. No sabem si funcionarà, però tenim confiança en ella.-

La Marina tenia molta curiositat, i va seguir llegint fins que va acabar la història. -Dia 27 de març de 1349 hem fet una altra reunió, a la majoria de gent se li han mort familiars, per sort a mi no. Hem acordat que li resarem dos cops al dia a la nostra verge perquè per sempre més ens protegeixi.

Els anys van passar, i a Figuerola la pesta, no va arribar i la pesta ...es va acabar.

Temps després, jo la Margarida, he fet una recerca dels anys de la pesta al meu poble Figuerola del camp, i perquè tothom ho sàpiga, ho deixo aquí escrit.

XXIè Premi literari “Vila del Pla”

Narració

Categoria D

Majors de 16 anys

El llegat

Xavier Martorell i Boada

(Tarragona)

El llegat

Resten poques hores per la nit de Sant Joan. Comença a caure la tarda de bellesa flamígera despullant de llums grogues el senderó empedrat que des d'Arbolí condueix cap al llogarret de Gallicant. El puig homònim l'esguarda des de l'est amb aquella mirada penetrant que les muntanyes omnipresents saben donar als paratges que les envolten. M'agenollo amb la parsimònia dels cansats, deixo el cistell de vímet a la dreta i tallo amb delicadesa uns brots de sempreviva esplèndidament florida. Aduco els ulls i n'aspiro l'amargor profunda de l'aroma que em sadolla l'esperit. Corrugant les celles i amb tremolor a les parpelles lluito per mantenir la promesa que vam fer-nos amb la Mercè que ja no tornariem a plorar. L'abstrús destí ens va portar a fer el jurament entre aquelles parets de la consulta del ginecòleg. Amb un fil de veu li vam demanar al doctor que ens deixés un moment sols. Com dos naufrags ens vam abraçar agemolits per la barreja de sentiments i vam plorar com mai havíem fet abans conscients de la nostra vulnerabilitat. A través del seu ventre i dels equips mèdics vam escoltar, amb emoció desbocada, el batec del cor del nostre petit. L'alegria immensa de saber que seríem pares ens arribava només quatre dies després del funest instant en el que un altre doctor ens deia, sense mirar-nos als ulls, que aquell cansament que m'abaltia no oferia més dubte que el de saber si el meu cos arribaria a la tardor o ja no venceria l'estiu.

La profusió de sentiments que ens havien desbordat aquells quatre dies es trobava ara esmicolada per una nova allau d'emocions on es barrejaven la joia, la ràbia i les pors. Incapaços de mostrar-nos indolents i serens vam buidar-nos de llàgrimes per la impotència de no poder veure néixer el meu fill ni tenir-lo entre els braços abraçant-lo com sempre havia somiat que ho faria el dia que fos pare.

Deixo la flor al fons del cistell, m'aixeco amb dificultats i emprenc la pujada pel senderó rost fent giragonses a esquerra i dreta. En un retomb, entre el rocam, creixen arrapades diverses mates de farigola. En recullo unes branquetes i n'exprimeixo la frescor del seu sedant aroma abans de deixar-les caure al cistell.

Quina immensa sort hem tingut de saber que naixerà a finals d'any, quan la tardor d'arbres despullats i postes de sol oníriques deixi pas a la pau de l'hivern en els camps de secà. És a arrel de la benaurança de ser pares que vam saber que el temps que ens restava plegats el disposaríem al nostre fill i que ja no ens permetríem vessar una llàgrima més. Aquell grotesc panegíric de la nostra sort ens portava a dibuixar un somriure permanent als llavis i a treure de dins tota l'alegria que transmetríem al nostre fill fins i tot abans de néixer.

Des del primer moment he tingut molt clar que li voldré fer de pare. Malgrat no podré agafar-li els ditets de les mans ni sentiré mai la seva respiració a tocar de meu coll, vull que em tingui al costat quan em necessiti. Fa setmanes que he ideat un itinerari vital que l'ha de recolzar durant la vida: li he escrit pensaments i algun poema, m'he gravat explicant-li contes i donant-li consells que he etiquetat perquè vagi descobrint a mesura que es faci gran. M'he penjat la guitarra i m'he enregistrat cantant cançons de bressol i també he entonat amb tota l'ànima aquells clàssics que m'han colpit des de la joventut. En un grapat de mapes he marcat amb cercles vermells els indrets de les muntanyes que tant estimo pel plaer que sàpiga que formen part de mi. En ells m'hi sento tan bé que en l'aire fi del capvespre sempre hi podrà trobar surant-hi una part meva oferint-li l'espatlla si un dia s'hi acosta. Però el que em fa una il·lusió gairebé pueril és deixar-li en un lloc escollit una ampolla de ratafia feta amb l'amor que sempre diposito en cadascuna de les receptes que, any rere any, elaboro amb herbes del puig de Gallicant. Ho hem parlat amb la Mercè; ella finalitzarà per mi el procés dels darrers mesos en ampolla i trobarà el moment oportú per obrir-la davant seu i oferir-li'n. Imagino aquell moment amb ells dos a la vora del foc, amb els ulls de la Mercè brillants i aquell so del suro al

destapar-se per primer cop després de tants anys. Evoco al nostre fill en la joventut acostant-se el got amb mà trèmula i absorbint l'aroma del que el puig de Gallicant i el cor del seu pare van elaborar pensant en aquell moment.

Desitjaria que entre el centenar d'aromes de la ratafia resultants de la maceració li arribés i'eflivi d'una orenga florida. Darrera l'olor suau hi hauria aquella branca que he agafat vora el camí que duu a la font del Grau i la imatge de la tendresa amb la que he acaronat les petites fulles conscient que imaginava que li acaronava les galtes. També li arribaria l'espígol de la rocalla de davant les cases enrunades de Gallicant i que tenen la visió encisadora de la Serra de la Gritella amb Siurana al capdamunt i el Montsant darrera. L'aroma de lavanda l'he retingut amb mi, assegut en aquell mirador de somni. L'olor que sentiria ell és la mateixa que ha sentit el seu pare allà assegut mentre imaginava quin color tindria el cabell del seu fill. Després dels aromes florals li arribaria el més penetrant del pericó collit a l'ombra del puig i que li parlaria de la fermesa de les coses importants i de l'abraçada forta que he fet a l'aire imaginant que l'abraçava a ell. També li arribaria l'aroma mastegat dels fruits de ginebró que he posat al cistell mirant la forma arrodonida del Puig de Gallicant i demanant perdó al cim per ser el darrer cop que hi pujava. I així amb totes aquelles fragàncies que es van despertant quan una bona ratafia es fa voltar en el got.

En acabat de les olors vindrien els sabors que travessant-li els llavis l'omplirien de la meva presència, del tacte de la meva pell, de l'avellanat dels meus iris, del batec accelerat del meu cor al dir t'estimo, de les meves virtuts i els meus defectes, de la meva manera d'entendre la vida i del meu amor per la seva mare; també del sabor del pi roig de la falda del puig i el del càdec de la solana, el de la flor de roser vora el mas del Valent al que he esmussat les punxes i el de l'espernallac del marge on m'he inflat a olorar pensant en ell. I darrera d'elles, desenes d'aromes, sabors i records del seu pare amb una amalgama d'imatges d'aquest bocí de Baix Camp que treu el cap al Priorat.

Ara ja he travessat els conreus vora el poble abandonat i m'he atansat a guaitar la vall del riu Siurana. Només resta acabar d'omplir del meu egotisme el cistell que m'acompanya. Vaig recorrent el perímetre de la falda del Puig de Gallicant i arribo al darrer sembrat. Ben al mig hi ha, esvelt, el noguer retorçat i solitari. El sol gairebé s'ha post incendiant de solstici el cingle roig de la Gritella i la roca màgica del Montsant mentre la lluna s'alça decorativa entre els Motllats i la Mussara. M'acosto a l'arbre, em situo sota i miro les nous verdes que han d'acabar sent la base de la nostra ratafia i de tot el llegat de confidències que ens unirà per sempre. Aixeco la mà per collir-ne i em tremolen els dits d'emoció. Imagino que estem junts ell i jo una nit de Sant Joan i que és tan petitó que està sobre les meves espatlles rialler i confiat. Li parlo amb veu calmosa però prou audible per trencar el silenci espès que impera a Gallicant. Li dic que sigui ell qui aixequi el braç i culli amb delicadesa les nous que compartirà amb mi molts anys després. Aixeco el front i el veig com ho fa per damunt meu i el sento riure amb un somriure preciós. Jo també ric amb ell, amb totes les meves forces, i em miro el noguer i la bellesa del Puig de Gallicant i m'enfronto a mi aferrissadament perquè els ulls no trenquin la promesa. Me n'adono que no hi fa res que plori perquè, en la solitud compartida amb el meu fill que encara ha de néixer, només vesso llàgrimes d'autèntica alegria i aquestes no estaven prohibides en la nostra promesa.

Miro el cim i m'hi encaro per anar pujant-hi a poc a poc i genuïnament feliç.

Pseudònim: Jordà Voltorera

XXIè Premi literari “Vila del Pla”

Poesia

Categoria A

Nens i nenes de Primària

Els meus animals

Toni Rubio Navarro

(Figuerola)

ELS MEUS ANIMALS

Petit, boniquet, bufonet

és el meu gatet.

Té unes ungles afilades
que deixen moltes esgarrapades.

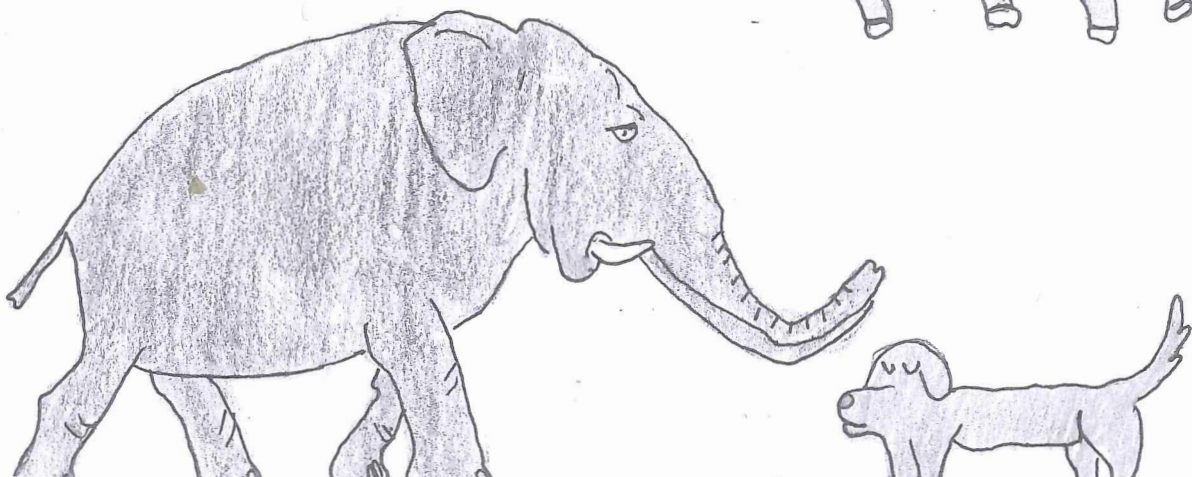
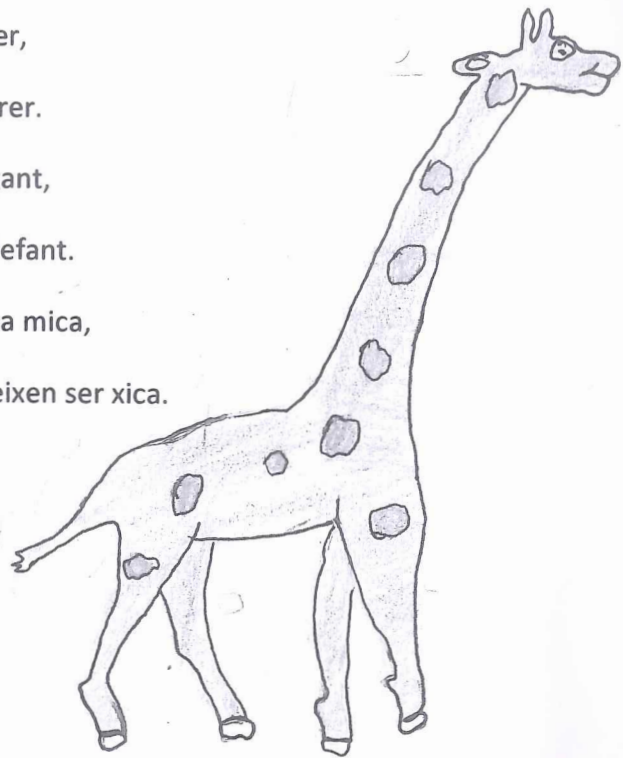
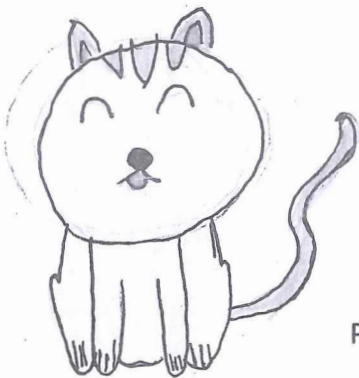
El senyor elefant,
de la selva és el més gegant.
La seva trompa és multifunció,
una trompeta o una dutxa podràs veure en acció.

Un dels meus desitjos és tenir un gos,
per passejar-lo de dia i quan es fa fosc.

Seria el meu amic juganer,
que aniria amb mi pel carrer.

La girafa majestuosa i elegant,
és amiga del nostre amic l'elefant.

Té esperança d'aprimar-se una mica,
Però el gat, l'elefant i el gos no la deixen ser xica.

XXIè Premi literari “Vila del Pla”

Poesia

Categoria C

Majors de 16 anys

Campanes absents

Josep Maria Montragull Llenas

(Vila-rodona)

Campanes absents

El silenci omple la nit de novembre,

quan Venus s'encén

els ocells obliden cantar.

Descalç, l'oblivió passeja entre ombres,

i mentre els estels treuen el nas a la cantonada

l'heura avança més que els dies,

s'abraça a pedres i desolació.

Sota la bardissa,

cau de consol estèril.

Ningú recorda?.

Les estacions passen,

amiga meva,

les esperances s'esvaneixen,

el temps tot ho devora.

Al cel obscur s'alça el campanar,

llepa les estrelles i les pròpies ferides,

li veig la cicatriu, terrible,

en brolla un dolor somort, etern.

De les campanes absents,

com queixal arrencat,

en dessagnen muts repics del passat,

en vessa la més gran de les buidors.

Dins la llar, tímides,
les parets mostren la seva nuesa.
Orfes del teulat protector, d'un aixopluc,
es deixen acaronar, desolades,
per la llum d'una lluna plena
avui càlida com la d'una espelma,
com la teva veu.
Per les profundes esquerdes d'aquests murs
s'escola l'enyorança,
són avencs on s'hi enfonsa la memòria.
Pels forats de les finestres,
una brisa gèlida, esmolada,
s'endú els records i esborra els noms.
Queda el silenci.

Quan nit i albada es fonen,
quan les ombres desapareixen,
quan ja s'intueix el roig a l'horitzó
i els colors tornen al món,
quan la solitud em pessiga ja massa fort,
Selma, amb ulls comatosos,
contempla, qui sap,
el que potser serà l'últim cel.

Autor: Sr. Butzemann